

Waterwerken

Werken tegen water

In Nederland ligt ruim zeventienduizend kilometer aan waterkeringen. Want omdat Nederland voor een groot deel onder de zeespiegel ligt, moeten we ons land goed beschermen tegen het water.

De meest beroemde Nederlander in het buitenland. Wie zou het zijn? De kans is groot dat het Hansje Brinker is. Het jongetje dat zijn vinger in de dijk stak en zo Nederland redde van een watersnoodramp. We gaan terug naar het jaar duizend. Nederland ligt nog grotendeels boven zeeniveau. Voor alle zekerheid wonen veel mensen op terpen zodat ze bij hoogwater droge voeten houden. Maar dan beginnen we met het ontginnen en afwateren van moerassen. Het levert meer droog land, maar het gevolg is wel dat we dijken, sluizen en gemalen moeten bouwen. Want door het inklinken zakt de bodem al gauw zo'n vijf tot twintig centimeter per honderd jaar. En dat effect wordt nog eens versterkt doordat de zeespiegel stijgt. In eerste instantie regelen boeren en ambachtslieden zelf de bouw van dijken. Maar vanaf het einde van de 18e eeuw neemt Rijkswaterstaat dit over. Vooral in de twintigste eeuw wordt de strijd tegen water steeds geavanceerder. Zo bouwen we bijvoorbeeld de afsluitdijk van Cornelis Lely en de Deltawerken. Het maakt de Nederlandse waterbouwkundigen wereldberoemd! Vandaag de dag ligt het laagste punt van Nederland op 6,7 meter onder het Normaal Amsterdams Peil, het nationale ijkpunt voor hoogtemetingen. En die laagste plek ligt.. bij Nieuwerkerk aan den IJssel. Zonder dijken, duinen en andere waterkeringen overstroomt bij heel zwaar weer of heel veel waterafvoer van de rivieren een groot deel van Nederland.

Maar zo'n vaart zal het dus niet lopen. Want, het is zo veel dat je het je bijna niet kunt voorstellen, Nederland heeft op dit moment ruim zeventienduizend kilometer aan waterkeringen. Dat is een afstand die gelijk staat aan 35 keer Amsterdam – Parijs! Toch wordt de kans op overstromingen steeds groter. Om verschillende redenen: -Het KNMI verwacht dat de zeespiegel over een eeuw tussen de 30 en 85 centimeter hoger ligt.- Met een beetje pech is de bodem over vijftig jaar al 30 centimeter gezakt.-Onze winters worden natter en het gaat steeds vaker langdurig regenen. Onze dijken hebben we en zullen we houden, maar er wordt op dit moment ook gekeken naar andere manieren om ons te beschermen tegen water. Een optie zou kunnen zijn dat we het water binnen laten als het echt niet anders kan. We zouden dan lage delen vol kunnen laten lopen om bijvoorbeeld de steden droog te houden. Wel vervelend als je dan net in dat onderloopgebied woont. Hoe dan ook, watersnoodrampen, zoals die in New Orleans door orkaan Katrina, geven aan dat we onze kop niet in het zand moeten steken, want een vinger in de dijk helpt echt niet.